

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 158/2016 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen susien kannanhoidollisesta metsästyksestä

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Satu Hassin /vihr ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 158/2016 vp:

Onko suden kannanhoidollisen metsästyksen lupamäärä arvioitu oikein,

voiko kannanhoidollista metsästystä ylipäänsä pitää EU:n luontodirektiivin mukaisena, kun peräti neljännes erittäin uhanalaisen eläimen populaatiosta on kuollut ja tapettu noin puolessa vuodessa, ja

mihin toimiin hallitus aikoo ryhtyä susikannan suojelemiseksi ja suden salametsästyksen lopettamiseksi?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Kuten kysymyksessä todetaan, niin Suomessa oli tammikuussa ennen talven 2015 kannanhoidollista metsästystä 220–245 sutta. Kannanhoidollisessa metsästyksessä saaliiksi saatiin 17 sutta. Näin muodoin susikannan arvioitu yksilömäärä kannanhoidollisen metsästyksen jälkeen oli 203–228 susiyksilöä ja arviolta 34 laumaa (ml. 7 ns. rajalaumaa) sekä 14 paria. Susikanta ei ole kuitenkaan staattinen, vaan kesän lisääntymiskauden aiemmin lisääntyneiden laumojen sekä yhdessä liikkuvien parien pentutuotto lisää susien yksilömäärää vuosittain merkittävästi.

Kuluvan talven kannanhoidollisen metsästyksen jälkeinen susikanta on arviolta 200–235 yksilöä ja arviolta 37–39 laumaa sekä 16 paria. Tämä tarkoittaa selkeästi sitä, että kuluvan talven metsästys ei ole vaarantanut Suomen susikantaa.

Tässä vaiheessa on aikaista arvioida, mikä vaikutus alfayksilöiden poistumisella on ensi kesän lisääntymistuottoon. Kuluvan talven kannanhoidollinen metsästys ajoitettiin siten, että metsästys päättyi ennen susien kiimaa ja lisääntymiskautta, jotta mahdollinen alfayksilön poistuminen voisi olla mahdollista kompensoitua. Vaikka joissain tapauksissa kävisi niin, että jäljelle jäänyt lauman alfayksilö ei löytäisi uutta kumppania, ei tämä välttämättä tarkoita lauman hajoamista. Lisäksi 16 vielä lisääntymätöntä paria luo merkittävän lisääntymispotentiaalin.

Nyt käsillä olevan tiedon valossa voidaan todeta, että ottaen huomioon kannanhoidollisen metsästyksen positiivinen vaikutus sosiaaliseen kestävyYTEEN, niin 46 suden kannanhoidollinen saaliskiintiö oli mitoitettu suhteellisen oikein. Ministeriön asetuksen valmistelussa ei kuitenkaan voitu ennakoida vahinkoperusteisten lupien sekä poliisin määräyksellä poistettujen susiyksilöi-

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 158/2016 vp

den määrää. Näissä tapauksissa on aina kyse tapauskohtaisesta harkinnasta erityisen merkittävien vahinkojen ennaltaehkäisemiseksi tai ihmisten turvallisuuden varmistamiseksi. Vasta ensi syksynä lisääntymiskauden jälkeen voidaan lopullisesti arvioida kuluvan vuoden kokonaismetsästysverotuksen vaikutus Suomen susikantaan.

Susi kuuluu EU:n luontodirektiivin (92/43/ETY) liitteen IV ns. tiukasti suojeltuihin lajeihin ja poronhoito-alueella liitteeseen V, mikä tarkoittaa, että susien metsästys on lähtökohtaisesti mahdollista. Luontodirektiivin 12 artikla edellyttää, että jäsenvaltioiden on toteutettava tarpeelliset toimenpiteet liitteen IV lajien tiukan suojelujärjestelmän käyttöönottamiseksi ja kiellettävä mm. kaikki näiden lajien yksilöitä koskeva tahallinen pyydystäminen ja tappaminen. Luontodirektiivi sallii kuitenkin poikkeamisen tiukasta suojelujärjestelmästä. Direktiivin 16 artiklassa säädetään tarkemmin niistä yksityiskohdista, joita suojelusta poikkeamisessa on sovellettava. Suojelusta poikkeaminen on mahdollista, mikäli toimenpiteelle ei ole muuta tyydyttävää ratkaisua eikä poikkeaminen heikennä lajin suojelutasoa.

Maaliskuun kanta-arvio osoittaa, että Suomen susikanta ei ole vähentynyt viime vuoden tasosta, joten ei voida väittää että metsästys olisi heikentänyt susikannan suojelutasoa. Itä-Suomen hallinto-oikeus totesi kannanhoidollisesta poikkeusluvasta tehtyä valitusta koskeneessa ratkaisussaan seuraavaa: *Kannanhoidollisena tavoitteena on turvata paikallisen susilauman olemassaolo ja samaan aikaan edistää susien ja ihmisten rinnakkaiseloa. Yksittäisten susilaumojen olemassaolon turvaamisen sekä uusien susilaumojen syntymisen kautta muodostuu kokonaisuus suomalaisen susikannan hoidossa sekä suotuisan suojelun tason saavuttamisessa ja säilyttämisessä. Vuoden 2007 jälkeen susille ei ole myönnetty kannanhoidollisia poikkeuslupia. Tämän jälkeen Suomen susikanta on pienentynyt vähimmäiskanta-arvion ollessa pienimmillään noin 120 yksilöä vuonna 2013. Kannankasvua on koko tämän ajan tavoiteltu luontodirektiivin tiukan suojelun keinoin. Viimeisten seitsemän vuoden havaintojen perusteella voidaan todeta, että tiukalla suojelulla ei ole saavutettu hoitosuunnitelmassa kuvattuja tavoitteita. Lisäksi samaan aikaan susikannan laskun myötä kritiikki suden aiheuttamia ongelmia ja suden läsnäoloa kohtaan on maaseudulla säilynyt ennallaan tai jopa lisääntynyt. Tämä on seurausta ennen kaikkea siitä, että riistahallinto ei ole pystynyt vastaamaan susireviirillä asuvien ihmisten huoliin. Turhautuminen on vahvistanut ajattelutapaa, jonka mukaan susien laitton tappaminen on joissakin olosuhteissa hyväksyttävää. Edellä kuvatun kehityksen myötä suunnitelmallinen kannanhoito ei ole voinut toimia.*

Ratkaisussaan hallinto-oikeus toteaa edelleen seuraavaa: *Hoitosuunnitelman mukaan Suomen susikannan hoito ei onnistu, jos reviereillä asuvien ja toimivien ihmisten tarpeita ei oteta huomioon. Kannanhoidollisten poikkeuslupien tarkoituksena on vastata reviereiltä esitettyihin näkökantoihin ja luoda laillinen kannanhoidollinen toimintamalli puuttua haittaa tuottaviin yksilöihin ja näin ehkäistä laittomia susien tappamisia. Hallinto-oikeus toteaa lopuksi: Kun otetaan huomioon asiassa saatu susikantaa koskeva selvitys ja lisäksi se, että susikannan hoitosuunnitelman mukaan susien siirtoistutuksia ei tehdä, mainitun kannanhoidollisen tavoitteen saavuttamiseksi ei ole käytettävissä muuta tyydyttävää ratkaisua kuin edellä kuvatun tavoin valikoiden ja rajoitetusti tapahtuva metsästys.*

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 158/2016 vp

Lopuksi totean, että kannanhoidollisen metsästyksen lisäksi salametsästyksen ehkäisemiseksi maa- ja metsätalousministeriö on tiivistänyt ns. erävalvontayhteistyötä sisäministeriön, poliisihallituksen, Rajavartiolaitoksen, Metsähallituksen erävalvonnan sekä Suomen riistakeskuksen kanssa.

Helsingissä 1.4.2016

Maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen